

V posledním dílu pravidelného seriálu o EET se budeme věnovat pokutám, které hrozí lékařům při nedodržení povinností elektronické evidence tržeb. Dále se budeme zabývat EET z pohledu lékaře a pacienta. V předchozích částech jsme se tomuto tématu podrobně věnovali, nicméně si to ještě jednou projdeme. Podíváme se také na to, jak vypadá EET v číslech a kde naleznete další informace, které Vám pomohou lépe se orientovat.

Vysoké pokuty, hrozí i uzavření provozovny nebo pozastavení činnosti

Základní povinností je samozřejmě evidovat tržby stanoveným způsobem. Tedy před uskutečněním tržby poslat datovou zprávu na server Finanční správy a tržbu tak jednou provždy „nahlásit“. To ale nestačí. Další povinností je nabídnout pacientovi účtenku.

Kromě těchto dvou základních povinností je lékař dále povinen umístit tam, kde obvykle k přijímání tržeb dochází, informační oznámení s tímto textem: „Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Zároveň je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně online; v případě technického výpadku pak nejpozději do 48 hodin.“

Poslední povinností lékaře je zacházet s autentizačními údaji takovým způsobem, aby nemohlo dojít k jejich zneužití.

Pokud lékař nesplní svoji povinnost nahlásit tržbu na server Finanční správy nebo nabídnout pacientovi účtenku, může mu být udělena pokuta až do výše 500 tis. Kč. Za nesplnění povinností umístit tam, kde se obvykle přijímají tržby, informační oznámení nebo za neopatrné zacházení s autentizačními údaji hrozí pokuta do výše 50 tis. Kč.

Zjistí-li kontrolní orgán zvláště závažné porušení povinností nahlásit tržbu na server Finanční správy či vydávat účtenky, nařídí okamžitě uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti, při které dochází k evidenci tržeb. Jedná se o výrazný zásah do výkonu činnosti lékaře. Proto je nutné, aby k těmto opatřením kontrolní orgán přistoupil výhradně v krajních případech, zejména za stavu prokazatelného zneužití podnikatelského prostředí k cílenému obcházení daňové povinnosti, při němž dochází k naprostému ignorování systému evidence.

Pokuta nehrozí jen poplatníkům (lékářům), ale rovněž jejich zaměstnancům nebo např. výrobcům počítačových programů, které by záměrně obcházely nebo zkraslovaly evidenci tržeb. Každá fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že závažným způsobem úmyslně ztíží nebo zmaří evidenci tržeb. Za tento přestupek je možno uložit pokutu až do výše 500 tis. Kč.

Kontrolu plnění povinností v oblasti elektronické evidence tržeb budou provádět pracovníci finančních a celních úřadů.

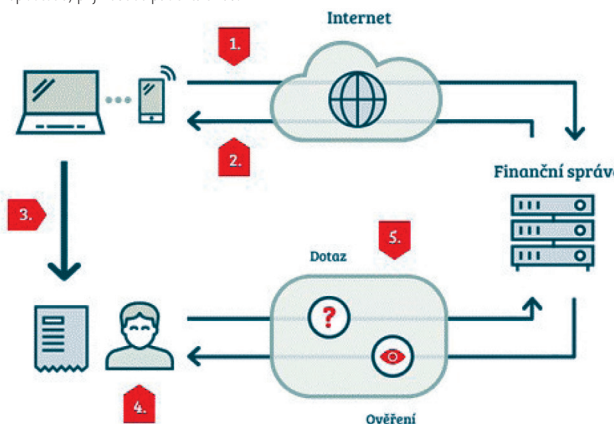
Elektronická evidence tržeb z pohledu lékaře a pacienta

Do spuštění třetí fáze elektronické evidence tržeb, do které se zapojí i lékaři, zbývají už jen měsíce. Pokud se nestane něco nečekaného, bude třetí fáze spuštěna 1. března 2018, jak určuje platný zákon. Proto je vhodné si na závěr zopakovat principy, na kterých je elektronická evidence tržeb založena, a to z pohledu lékaře a jeho pacienta.

Hlavním důvodem pro zavedení elektronické evidence tržeb je podle ministerstva financí snaha zabránit daňovým únikům. Z toho vychází základní schéma elektronické evidence tržeb, které je znázorněno na tomto obrázku:

Byť podle názoru autora v případě lékařů k daňovým únikům nedochází (či se jedná o naprosté výjimky), platí základní principy EET i pro ně.

Dle uvedeného schématu, jež vychází z ustanovení zákona, musí lékař ještě před tím, než přijme od svého pacienta platbu za lékařský výkon, placenou v hotovosti nebo kreditní kartou, tuto platbu nahlásit na server Finanční správy (krok 1). K tomu potřebuje příslušné pokladní zařízení a připojení na internet. V odpovědi na takto nahlášenou platbu zašle server Finanční správy lékařovi tzv. fiskální identifikační kód (krok 2), jenž jednoznačným způsobem identifikuje nahlášenou platbu. Tento identifikační kód potom lékař, spolu s ostatními stanovenými náležitostmi, vytiskne na účtenku, kterou nabídne pacientovi (krok 3). Až v tomto okamžiku, zdůrazňují ještě jednou – až v tomto okamžiku, může lékař (nebo jiná osoba, např. sestra) přijmout od pacienta tržbu.

Pacient není povinen si účtenku převzít. Ale aby systém nebylo možno obejít např. tím, že kroky 1 a 2 budou ze strany lékaře pouze předstírány a na účtenku bude uváděn falešný kód nebo bude na server hlášena nižší platba, než bude uváděna na účtence, umožňuje systém EET kontrolu jeho dodržování nejen ze strany státních orgánů, ale i ze strany pacientů.

Každý pacient si bude moci na internetu ověřit, zda účtenka, která mu byla lékařem vystavena, je pravá a odpovídá skutečnosti (krok 4 a 5). K tomu slouží speciální aplikace na serveru Finanční správy. Do této aplikace vloží pacient základní údaje uvedené na účtence. Odpověď mu bude sdělení, zda a jakým lékařem byla platba na server nahlášena.

Aby byla motivace pacientů (a zákazníků obecně) přebírat si a ověřovat si účtenky co nejvyšší, byla od 1. října spuštěna účtenková loterie s názvem Účtenkovka. Každý pacient bude moci do „osudí“ této loterie vložit účtenku od lékaře tak, že „píepíše“ do systému její základní údaje a uvede na sebe kontakt.

Elektronická evidence tržeb v číslech a informační zdroje

Zahájení elektronické evidence tržeb od 1. března 2018 se pro lékaře nezdářítelně blíží. Ani výsledky voleb a dosavadní povolební vyjednávání nenaznačují, že by se na tomto termínu a rozsahu EET cokoliv měnilo. V uplynulých dílech jsme si uvedli všechny důležité povinnosti, které musí lékaři splnit, aby se tak vyhnuli pokutám za nevedení či chybné vedení EET. V tomto posledním díle si na závěr uvedeme pár čísel a užitečných odkazů.

Elektronická evidence tržeb v číslech

Jednorázové náklady státu na pořízení systému elektronické evidence tržeb se odhadují na 400 milionů korun. Roční provozní náklady jsou odhadovány ve výši cca 170 milionů korun.

Ministerstvo financí předpokládá zvýšený výběr daní a pojistění o částku 18 miliard. Zda tomu tak skutečně bude, se nikdy jednoznačně nedovíme, neboť jen velmi obtížně lze oddělit vliv tohoto opatření na případném zvýšeném výběru daní a pojistného od celkového růstu ekonomiky, zvýšené ekonomické činnosti podnikatelů a od zvýšené spotřeby domácností a vládních výdajů.

Elektronická evidence tržeb se bude týkat podle odhadů přibližně 600 000 podnikatelů. Spolu s jejich zaměstnanci do ní budou zapojeny přibližně 2 miliony osob. V první fázi od prosince 2016 se předpokládalo zapojení 60 000 podnikatelů, ve druhé fázi od března 2017 přibližně 240 000 podnikatelů. K dnešnímu dni tak podle odhadů ministerstva mělo být zapojeno do EET celkem 300 000 subjektů. Skutečnost je výrazně nižší. Ke dni 9. 11. 2017 bylo do EET zapojeno pouze 159 639 subjektů.

Od zahájení EET bylo doposud zaevidováno 3,4 miliardy jednotlivých tržeb. Původní odhady zní, že po naběhnutí všech čtyř fází bude evidováno 11 miliard transakcí ročně. Po plném naběhu všech čtyř fází se předpokládá cca 30 milionů platebních transakcí denně, které budou jedna po druhé evidovány. Což zároveň znamená, že systém EET bude muset být schopen vygenerovat a okamžitě poslat 30 milionů fiskálních identifikačních kódů jednotlivým poplatníkům. Jednoznačně se tak jedná o největší neustálou výměnu dat mezi státem a privátním sektorem.

Informační zdroje

Správa údajů ohledně elektronické evidence tržeb probíhá na serveru www.daneelektronicky.cz v sekci „Elektronická evidence tržeb“. Zde lze provést nastavení provozoven, vygenerovat certifikáty a získat přehledy o zasílaných tržbách. Pro přístup na tento server jsou zapotřebí tzv. autentizační údaje.

Velmi cenným informačním zdrojem je server Finanční správy, provozovaný na adrese <http://www.etrzby.cz/>. V sekci „Dokumenty“ lze mj. najít:

- text zákona včetně důvodové zprávy,
 - metodiku k evidenci tržeb,
 - řešení nestandardních situací při evidování tržeb z důvodu výpadku internetového připojení, poruchy pokladního zařízení nebo výpadku dodávky elektrické energie,
 - vzor informačního oznámení, které musí být umístěno na každém místě, kde jsou přijímány tržby.
- Mnoho užitečných informací nejen o EET, ale i o eReceptu mohou lékaři získat na stránkách CGM Svět na adrese <https://www.cgmsvet.cz/>. K dispozici je zde i on-line poradna, kde mohou lékaři vznést svůj specifický dotaz ve vztahu k EET.

Závěrem

Elektronická evidence tržeb může znamenat citelný zásah do provozních zvyklostí lékařů, přijímajících od svých pacientů platby v hotovosti nebo kartou. Lze si jen přát, aby nutnost vedení EET nebyla zejména u starších lékařů důvodem k ukončení činnosti, a nedošlo tím pádem k omezení dostupnosti lékařské péče, zejména na venkově.

Zavedení eReceptu a EET bude pro mnohé lékaře znamenat starosti navíc, mimo obor lékařské péče. Autor seriálu přeje všem dotčeným lékařům pevné nervy při zavádění EET a aby po zavedení eReceptu a EET tentokrát žádná „do třetice všeho dobrého“ neplatilo.

Ing. Tomáš Hajdušek, daňový poradce

Vaše dotazy k EET můžete směřovat na eed@cgm.com, případně do poradny umístěné na portálu www.cgmsvet.cz.